

ĐẠI CƯƠNG U NÃO

I/ Mục tiêu

- Triệu chứng lâm sàng 1 số u não.
- Phương tiện chẩn đoán.
- Nguyên tắc điều trị.

II/ Đại cương

Là khối choáng chỗ trong sọ, có thể từ nhiều nguồn gốc khác nhau.

- Nhu mô não hoặc di căn từ chỗ khác -> thường là ác tính.
- Màng não, mạch máu, thần kinh -> thường lành tính.

Biểu hiện lâm sàng: 2 nhóm

- Tăng áp lực nội sọ.
- Thần kinh cục bộ.
- Hoặc cả 2.

Hiện nay, u não được chẩn đoán sớm nhờ CT, MRI. Có nhiều phương pháp điều trị khác nhau.

III/ Phân loại

Có 7 loại theo WHO, trong đó u tế bào thần kinh có 9 loại (bas thần kinh mới cần học chuyên sâu).

Phân loại lâm sàng:

- Trong trục: trong nhu mô.
- Ngoài trục: ngoài nhu mô.
- Trên lều: thuộc đại não.
- Dưới lều: thuộc tiểu não.

Ý nghĩa: Phân loại để hỗ trợ phân độ nặng của bệnh để ưu tiên điều trị. U ở lều tiểu não được mổ trước do khu này chật, khối u chèn ép dễ diễn tiến nhanh hơn đại não, gây hôn mê và tử vong.

IV/ Biểu hiện lâm sàng

Thường gặp khiếm khuyết thần kinh, nhiều nhất là liệt vận động.

Hiện nay do phát hiện sớm nên không còn những triệu chứng kinh điển nữa.

Chẩn đoán:

- Lâm sàng mơ hồ.
- Nếu có triệu chứng của tăng áp lực nội sọ thì dùng CDHA liên. Thà giết lầm hơn bỏ sót.

V/ Cận lâm sàng

Chủ yếu là CT và MRI.

CT slide 27: nếu ko để ý kỹ thì dễ bỏ qua u. U này hiện rõ khi dùng cản quang

Hiện nay, MRI là phương tiện quyết định chẩn đoán (tổn thương gì, ở đâu, lành hay ác) và hướng điều trị. CT là công cụ tầm soát.

Glioblastoma multiforme (GBM) – u nguyên bào thần kinh đệm – is the most aggressive cancer that begins within the brain

U sao bào: u tế bào hình sao

VI/Điều trị

- Nếu có phù não -> dùng corticoide.
- Phẫu thuật.
- Xạ trị: giúp ích nhiều.
- Hóa trị.

Corticoide: dùng dexamethasone do có tác dụng chống viêm, chống phù nề mạnh nhất.

Phẫu thuật: nhiều vai trò.

- Biết được tổn thương đó là gì, lành hay ác (dưới GPB). Là tiêu chuẩn vàng trong chẩn đoán.
- Nếu u lành tính và phẫu thuật có thể lấy trọn thì xem như chữa lành.
- Làm giảm thể tích khối u trong trường hợp không thể lấy hết -> giảm chèn ép não, giúp phần khối u còn lại đáp ứng tốt hơn với xạ trị, hóa trị.

Một số thiết bị hỗ trợ phẫu thuật:

- Kính vi phẫu: cần thiết, hiện nay đã phổ biến trong mổ u não.
- Hệ thống định vị: dùng trong trường hợp khó, giúp giảm thể tích mở sọ, khu trú được vị trí u.

Hóa trị: ít tác động do có màng não cản trở, chỉ dùng với lymphoma.

Xạ trị: đáp ứng tốt hơn. Phương pháp tiên tiến nhất là dùng dao gamma (ở thể giới), giúp tấn công chính xác u não, giảm tổn thương mô lành.